

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามเอกสารแนบ

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุดได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ลงมติเห็นชอบเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ดังนี้

๑. มาตรการระยะสั้น

๑.๑ ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ในวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเกินกว่า ๓ แห่ง ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการดังกล่าว หรือให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากตำแหน่งกรรมการ เพื่อให้เหลือการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกิน ๓ แห่ง ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๑.๒ ให้กำหนดเป็นหลักการในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติราชการ โดยให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งต้องถือปฏิบัติว่า ห้ามกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้สามารถเบิกจ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่คู่สมรสหรือผู้ติดตามที่มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในรัฐวิสาหกิจที่ร่วมเดินทางไปกับผู้ปฏิบัติงาน หากรัฐวิสาหกิจใดได้กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับ ให้สามารถเบิกจ่ายได้ไว้แล้วก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการยกเลิก หรือแก้ไข ปรับปรุงระเบียบ หรือข้อบังคับ ให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวข้างต้นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ คณะรัฐมนตรีมีมติ รวมถึงห้ามรัฐวิสาหกิจทุกแห่งกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สมรสหรือบุคคลใด ๆ ที่มีได้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจนั้นด้วย

๑.๓ ให้กระทรวงการคลังศึกษาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ วิธีการสรรหา คัดเลือกและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการรัฐวิสาหกิจให้มีความสมบูรณ์ รัดกุม โปร่งใส และให้เหมาะสม เพื่อให้ได้บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจตรงตามความเชี่ยวชาญ ในด้านที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงตามสภาวะการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๑.๔ ส่วนมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจฯ ในข้ออื่น ๆ เห็นชอบ ดังนี้

๑.๔.๑ กรณีการห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับ ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รองหรือผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ซึ่งอยู่ในการควบคุม กำกับ หรือดูแล นั้น ผู้แทน ป.ป.ช. จะขอรับไปพิจารณา จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับรายชื่อรัฐวิสาหกิจในแต่ละกรณี รวมถึงกรณีรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ และรัฐวิสาหกิจที่อาจยังไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น Regulator อย่างชัดเจนด้วย แล้วจะเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๔.๒ กรณีการห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดีเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น นั้น ผู้แทน ป.ป.ช. จะขอรับไป ประสานงานและพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน อัยการสูงสุด อีกครั้งหนึ่ง แล้วจะเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. มาตรการระยะยาว

มอบหมายให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ในส่วนของการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น นอกเหนือจากพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว สมควรพิจารณาให้ครอบคลุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะในประเด็น เรื่องของประโยชน์ทับซ้อน เช่น พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

ที่ นร ๐๔๐๕(ลน)/๑๕๒๕๓

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๓/๐๐๙๙ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓
๒. เอกสารมาตรการป้องกันการทุจริตเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรง
ตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยประธานกรรมการ ป.ป.ช. กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณามาตรการป้องกันการ
ทุจริต เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง เพื่อเสนอ
ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนโครงการของส่วนราชการเพื่อป้องกัน
หรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายภราตา เณรบำรุง)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักพิธีการและเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๑๕

ที่ ปช ๐๐๐๓/๐๐๙

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารมาตรการป้องกันการทุจริตเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหลายคนดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่า ๓ แห่ง เป็นการละเลยไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๓ และขัดต่อพระราชบัญญัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงาน ทั้งงานในหน้าที่ในส่วนราชการต้นสังกัดและหน้าที่กรรมการของรัฐวิสาหกิจลดลง รวมทั้งอาจมีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการทำหน้าที่ในส่วนราชการต้นสังกัดกับหน้าที่กรรมการในรัฐวิสาหกิจอีกด้วย และกรณีร้องเรียนการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการเดินทางไปราชการต่างประเทศของกรรมการและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจบางแห่ง ที่อนุญาตให้นำผู้ติดตามหรือคู่สมรส ที่ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจร่วมเดินทางไปด้วย และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ ซึ่งการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับฯ ดังกล่าว น่าจะไม่ถูกต้องหรือมีการบิดผันของระเบียบหรือกฎหมาย

เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของรัฐวิสาหกิจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเพื่อป้องกันการเข้าไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้ว จึงเห็นสมควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

มาตรการระยะสั้น

๑. ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ ในวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเกินกว่า ๓ แห่ง ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการดังกล่าว หรือให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากตำแหน่งกรรมการ เพื่อให้เหลือการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกิน ๓ แห่ง

๒. ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รองหรือผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่

/ควบคุม...

ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ซึ่งอยู่ในการควบคุม กำกับ หรือดูแล

๓. ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น

๔. ให้กระทรวงการคลังมีการศึกษาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ วิธีการสรรหา คัดเลือกและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้มีความสมบูรณ์ รัดกุม โปร่งใส และให้เหมาะสม เพื่อให้ได้บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจ ตรงตามความเชี่ยวชาญในด้านที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง ตามสภาวะการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๕. ให้กำหนดเป็นหลักการในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติราชการ โดยให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งต้องถือปฏิบัติว่า ห้ามกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้สามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้แก่คู่สมรสหรือผู้ติดตามที่มีได้มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจที่ร่วมเดินทางไปกับผู้ปฏิบัติงาน หากรัฐวิสาหกิจใดได้กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้สามารถเบิกจ่ายได้ไว้แล้วก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการยกเลิก หรือแก้ไขปรับปรุงระเบียบ หรือข้อบังคับ ให้เป็นไปตามหลักกาสดังกล่าวข้างต้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ รวมถึงห้ามรัฐวิสาหกิจทุกแห่งกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สมรสหรือบุคคลใดๆ ที่มีได้ เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจนั้นด้วย

มาตรการระยะยาว

๑. ให้ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานทั้งหมด ในฐานะผู้คุมกฎ (Regulator) และผู้ปฏิบัติ (Operator) เพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งและแยกอำนาจหน้าที่ในด้านการคุมกฎ (Regulator) และผู้ปฏิบัติ (Operator) ออกจากกันให้ชัดเจนในอนาคต

๒. กำหนดให้มีกลไกทางสังคมที่ชัดเจนในการตรวจสอบการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีการดำเนินการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๓. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในประเด็นต่าง ๆ และกำหนดแนวทางในการดำเนินการกรณีการกระทำผิดจรรยาบรรณไว้ให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ โดยกำหนดเพิ่มเติมว่า “บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ต้องไม่เป็นผู้บริหารหรือข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล ทั้งในด้านโยบายและด้านการปฏิบัติ หรือกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น หรือต้องพ้นจากตำแหน่งผู้บริหารหรือข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแลทั้งในด้านโยบายและด้านการปฏิบัติ หรือกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี”

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “กรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกาให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้”

/เป็น “กรรมการ...

เป็น “กรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกาให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

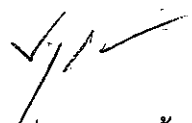
๓.๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒/๑ วรรคแรก ที่กำหนดว่า “ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น” เป็น “ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้นๆ ที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น และห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งส่งให้ผู้นั้นออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายสำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น”

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอมาตรการดังกล่าวข้างต้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนโครงการของส่วนราชการ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ)
ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักป้องกันการทุจริตภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๒๖๒

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๐๔

ความที่สุด

ที่ กท ๐๒๐๑/๕๖

กระทรวงกลาโหม

ถนนสนามไชย เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้เสนอเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือสอบถามกระทรวงกลาโหมเพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น (ถ้ามี) เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

กระทรวงกลาโหม เห็นด้วยกับมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ อันจะทำให้การบริหารรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เป็นมาตรฐานการบริการของภาครัฐที่มีศักยภาพ ประสิทธิภาพ คำนึงผลประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการและประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

กองนโยบายและแผน

ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

โทร. ๐ ๒๙๘๐ ๕๘๐๐ - ๒๐ ต่อ ๕๒๙๗

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๐๓.๑/ ๑๖๓๒

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่งของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยมีมาตรการทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อป้องกันการเข้าไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ คาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณามาตรการของ ป.ป.ช. แล้ว ส่วนใหญ่เห็นด้วยในหลักการของมาตรการการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่งตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ เว้นแต่มาตรการดังต่อไปนี้

๑. มาตรการระยะสั้นที่ ๑ เรื่อง ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง

ความเห็น

โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งมิได้ ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย” อย่างไรก็ตาม บัญญัติดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงบริษัทหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นที่ไม่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจด้วย ดังนั้น การกำหนดนโยบายที่จะนับรวมการห้ามเป็นกรรมการด้วยนอกเหนือจากการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจและนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นไม่ให้เกินสามแห่ง จึงควรมีการกำหนดระยะเวลาการถือปฏิบัติเพื่อให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการดำเนินการให้ถูกต้อง คือ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๒. มาตรการระยะสั้นที่ ๒ เรื่อง ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือผู้บริหารระดับสูง ในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย

ความเห็น

ในกรณีของกระทรวงการคลัง การส่งข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลังไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจยังเป็นเรื่องจำเป็นในการกำกับดูแลในฐานะเป็นผู้ถือหุ้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรักษาการ กิจการหารายได้ที่รัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนา รัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง ดังนั้น กระทรวงการคลังซึ่งเป็นเจ้าของทุนและเป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจแทนรัฐบาล จึงจำเป็นต้องส่งผู้แทนเข้าไปกำกับ ดูแล เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

นอกจากนี้ ใน “หลักการและแนวทางกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๒” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ในหมวด ๒ สิทธิและความเท่าเทียมของเจ้าของกิจการ/ผู้ถือหุ้น บทบาทของเจ้าของกิจการ/ผู้ถือหุ้นในการกำหนดคุณลักษณะของกรรมการ กำหนดว่า “กรรมการในรัฐวิสาหกิจไม่ควรดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกำกับกิจการ (Regulator) ในรัฐวิสาหกิจสาขานั้นๆ” ดังนั้น จึงเห็นว่าควรให้มีการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๓. มาตรการระยะสั้นที่ ๓ เรื่อง ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น

ความเห็น

จากการตรวจสอบกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๑ ทั้ง ๗ แห่ง ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน องค์กรอัยการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปรากฏว่า มีองค์กรเดียวที่มีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี คือ องค์กรอัยการ โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๗ (๕) กำหนดว่า “ข้าราชการอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่ จะได้รับอนุมัติจาก

คณะกรรมการอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการอัยการกำหนด” ซึ่งการให้ผู้ที่มิอำนาจดำเนินคดีแทนรัฐ มาเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจอาจก่อให้เกิดการขัดกันของบทบาทหน้าที่ (Conflict of roles) ได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์กรอัยการเป็นองค์กรอิสระจึงเห็นสมควรให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้พิจารณา

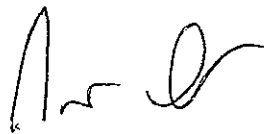
๔. มาตรการระยะยาวที่ ๓ การแก้ไขพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ปรากฏว่า จากการสำรวจข้อมูล การหารือเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งที่หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและกระทรวงการคลัง รวมทั้งปัญหา ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ และจากการสัมภาษณ์ชี้แจงและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ มีประเด็นที่สมควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหลาย ประเด็น เช่น

- คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ (มาตรา ๕)
- กระบวนการสรรหาผู้บริหารตามสัญญาจ้างบริหาร (มาตรา ๘ จัตวา)
- การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๑๒/๑)

ซึ่งขณะนี้กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการศึกษาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสม กับสถานการณ์ โดยจะรับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๙๘-๕๘๘๐-๙ ต่อ ๖๗๔๖

โทรสาร ๐-๒๒๙๘-๕๘๐๗

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๓/ ๑๐๓๕

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๕ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการระยะสั้นและระยะยาวสำหรับปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการเข้าไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากรัฐวิสาหกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจทั้งงานในหน้าที่ของส่วนราชการต้นสังกัด และหน้าที่ของการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสสระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร/โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๘๘๔๐, ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๑๘

๒๐ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ความที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕/ว(ล) ๒๕๔๒๖
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริต เรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีถึงความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่ามาตรการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว เป็นมาตรการที่ควรนำมาปรับปรุงวิธีการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการของรัฐวิสาหกิจเพื่อดำเนินการให้รัดกุม โปร่งใส และเหมาะสมมากยิ่งขึ้นได้ และมีข้อสังเกตกรณีที่ไม่ประสงค์ให้ข้าราชการระดับสูงของกระทรวงหรือกรมที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติมาเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ในหลักการเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่สำหรับในรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมและสนับสนุนโดยเฉพาะด้านการเกษตร เห็นว่าการแต่งตั้งข้าราชการซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติเข้ามาร่วมเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจด้วย น่าจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจนั้นมากกว่า ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการดังกล่าวจะทราบถึงนโยบายของภาครัฐและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จึงสามารถให้การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้ตรงตามเป้าหมายของรัฐวิสาหกิจนั้น นอกจากนี้การดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการจะประกอบไปด้วยบุคคลหลายฝ่าย การที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจะถูกครอบงำจากข้าราชการซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงจึงเกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงผลดีผลเสียของมาตรการที่เสนอในส่วนนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐๒-๒๕๐-๓๙๒๓

โทรสาร ๐๒-๒๕๐-๓๙๒๖

ด่วนที่สุด
ที่ คค ๐๒๐๕/ ๒๑๙

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๕๒๖
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่งของสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีคาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ หากกระทรวงคมนาคม มีข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น (ถ้ามี) ขอให้แจ้งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยด่วน หรืออาจเสนอในที่ประชุม คณะรัฐมนตรีก็ได้ ทั้งนี้ ตามนัยข้อ ๑๐ แห่งระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการของมาตรการป้องกันการทุจริตเรื่องการแต่งตั้ง ข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง (มาตรการระยะสั้นและมาตรการ ระยะยาว) ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๘๑-๓๒๖๓

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๖๑๑๖

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๓/ ๑๙๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ถนนพหลโยธิน ซอย ๗ แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๕๕๒๖
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า มาตรการการ
ป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ
ทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว มีความเหมาะสม เพราะได้กำหนดหลักเกณฑ์ด้านวิธีการปฏิบัติ และ
การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว และไม่น่าจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ
ทั้งนี้ มาตรการป้องกันดังกล่าว ควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้เป็นไป
ในทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๑๐

ที่ พน ๐๒๐๐/ ๓๑๖

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคารบี ชั้น ๒๔

ถนนวิภาวดีรังสิต กทม. ๑๐๙๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้แจ้งขอให้เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ ต่อมาตรการระยะสั้นและระยะยาวตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า มาตรการต่างๆ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว มีเจตนารมณ์และหลักการที่ดี เพื่อมุ่งให้เกิดความโปร่งใสในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงพลังงานเห็นพ้องด้วยกับมาตรการระยะสั้นในข้อ ๑ ที่ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และ/หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง และมาตรการระยะสั้นในข้อ ๕ ที่เห็นควรห้ามรัฐวิสาหกิจกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้สามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่คู่สมรสหรือผู้ติดตามที่มีได้มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจที่ร่วมเดินทางไปกับผู้ปฏิบัติงานนั้น ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงพลังงานในปัจจุบัน อันได้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ก็ได้มีการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับในลักษณะดังกล่าวข้างต้นอยู่แล้ว

๒. มาตรการระยะสั้นในข้อ ๓ เรื่องห้ามแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญฯ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น และมาตรการระยะสั้นในข้อ ๔ ซึ่งให้กระทรวงการคลังมีการศึกษาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการและวิธีการสรรหาคัดเลือก และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการรัฐวิสาหกิจให้มีความสมบูรณ์ รัดกุม โปร่งใสและให้เหมาะสม เพื่อให้ได้บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจตามความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

/เป็นเรื่อง...

เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดและกระทรวงการคลังตามลำดับ จึงเห็นควรขอความเห็นจากหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ด้วย

๓. สำหรับมาตรการระยะสั้นในข้อ ๒ ที่กำหนดไว้ว่า "ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รอง หรือผู้บริหารสูงสุด ในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบาย และด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ซึ่งอยู่ในการควบคุม กำกับ หรือดูแล" มีประเด็นที่กระทรวงฯ ขอให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๓.๑ กระทรวงพลังงานเห็นว่า โดยหลักการแล้ว การที่กระทรวงต้นสังกัดส่งผู้แทนไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจก็เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมต่อและส่งผ่านนโยบายของรัฐ เช่น นโยบายด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของการจัดหาพลังงาน ความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศ ประสิทธิภาพขององค์กร การวางโครงข่ายพื้นฐานทางพลังงาน หรือการดำเนินโครงการช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจแต่เดิมก็ได้มีการส่งผู้แทนจากกระทรวงต้นสังกัดให้เข้าไปเพื่อดูแลรัฐวิสาหกิจในสังกัดด้วย ดังปรากฏในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ เช่น พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ ให้มีผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กระทรวงต้นสังกัดในขณะนั้น ก่อนการปรับปรุงกระทรวง/ทบวง/กรม ในปี พ.ศ. 2545) เป็นกรรมการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยด้วย เป็นต้น และตามกฎหมายว่าด้วย บริษัทมหาชนจำกัด มาตรา ๖๙ กำหนดว่า ผู้ถือหุ้นย่อมเป็นกรรมการได้ รวมทั้งตัวแทนของผู้ถือหุ้นที่มีคุณสมบัติครบ โดยถือเป็นการบริหารจัดการเพื่อการดูแลรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจในบริษัทที่ตนถือหุ้นอยู่ ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติกันโดยปกติทั่วไป

๓.๒ ข้าราชการหรือบุคคลใดที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีบทบัญญัติที่เข้มงวดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดอยู่แล้ว โดยเฉพาะในเรื่องธรรมาภิบาลและการมีผลประโยชน์ขัดกัน (Conflict of Interest)

นอกจากนี้ กรรมการรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการระดับสูงได้ผ่านการสรรหาคัดเลือก และกลั่นกรองคุณสมบัติว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ ให้มาเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และทำให้รัฐวิสาหกิจได้รับโอกาสจากประสบการณ์และความรู้ ความสามารถของบุคคลเหล่านี้ เพื่อไปพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนโยบายของรัฐบาล

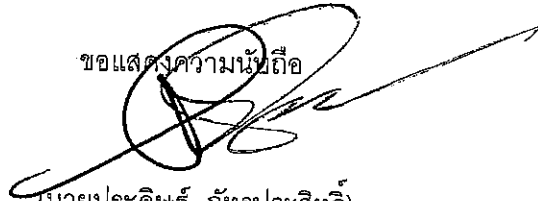
๓.๓ ควรมอบหมายกระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณากำหนดความชัดเจนในความหมายว่า หน่วยงานของรัฐหน่วยใดถือว่าเป็น Regulator ที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับต่อรัฐวิสาหกิจ (หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น) ใด กับรัฐวิสาหกิจใดที่ถือเป็นกิจการสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย เพื่อจะได้วางแนวปฏิบัติในการรับตำแหน่งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการจากกระทรวงต้นสังกัดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

๓.๔ ในกรณีของนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นอยู่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ รัฐไม่อาจเข้าไปควบคุมการบริหารจัดการเพราะเป็นเรื่องของเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นอยู่แล้ว และการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจโดยไม่ได้เป็นประธานกรรมการ ก็ขาดบทบาทในการชี้แนะ นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นโดยทั่วไป

๔. สำหรับมาตรการระยะยาว ซึ่งจะต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้น เห็นสมควรมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) รับผิดชอบศึกษาและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. 0 2140 6123

โทรสาร 0 2140 6129

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๓๑/ ๕๕๐๐๑๗๕

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๔๒๖
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นชอบกับมาตรการป้องกันการทุจริตตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัชชัย วีระเมธีกุล)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘

E-mail : jindamas@most.go.th

ความลับ

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๔/๑๗๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทผ. ๑๐๓๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเสนอข้อเสนอนั้นหรือความคิดเห็น เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริต เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ ทั้งมาตรการระยะสั้นและมาตรการระยะยาว ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ โดยเฉพาะกรณีการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นอยู่เกินกว่า ๓ แห่ง เนื่องจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร และมีภารกิจงานที่ต้องรับผิดชอบมาก รวมทั้งยังเป็นคณะกรรมการทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการ ประกอบกับในแต่ละส่วนราชการยังมีข้าราชการระดับสูงอีกจำนวนมาก จึงควรแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน โดยกระจายความรับผิดชอบให้กับบุคคลอื่นที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญตรงกับภารกิจด้านนั้น เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน ทั้งงานในหน้าที่หลักและหน้าที่กรรมการของรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ รัฐวิสาหกิจและประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๔

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๒

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/๑๗๖

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖

ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็น เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เห็นว่ามาตรการป้องกันการทุจริตเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา มีความเห็นว่ามาตรการดังกล่าวมีความสมบูรณ์รัดกุมและชัดเจนดีแล้ว มีทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว หากนำไปปฏิบัติได้ จะเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจได้เป็นอย่างดี กระทรวงสาธารณสุขจึงไม่มีข้อเสนอนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อมาตรการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๑๖

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๕๘๙

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๒๐๘/ ๕๖

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๒ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเสนอแนะหรือความคิดเห็นกรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องดังกล่าวของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มาเพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณามาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอแล้วเห็นว่า เป็นมาตรการที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๐๒-๓๑๔๘

โทรสาร. ๐-๒๒๐๒-๓๐๔๕-๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๐๑๓.๗/๗

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๒๕๕๒๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงาน ก.พ. เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการโดยด่วน นั้น

สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจโดยให้ข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น ได้ไม่เกิน ๓ แห่ง นั้น เป็นการกำหนดที่สอดคล้องกับหลักการตามมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓

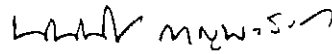
๒. ส่วนการกำหนดมิให้ข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รองหรือผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ซึ่งอยู่ในการควบคุม กำกับ หรือดูแล และมีให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น นั้น สำนักงาน ก.พ. มีความเห็นว่าการที่บุคคลดังกล่าวอยู่ในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นอาจเป็นประโยชน์ในการเสนอแนะให้ความเห็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชน และเชื่อมต่อนโยบายของรัฐในเรื่องนั้นๆ จึงเห็นควรพิจารณาให้ข้าราชการในหน่วยงานนั้น เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นได้ แต่ควรจำกัดจำนวน ไม่เกิน 1 คน และไม่ให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการฯ

/๓.ข้าราชการ...

๓. ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ
ในรัฐวิสาหกิจ ต้องรักษาจรรยาข้าราชการและรักษาวินัยตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้กำหนด
เกี่ยวกับการอุทิศเวลาให้แก่ราชการ ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบของข้าราชการไว้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนนทิกร กาญจนะจิตตรา)

เลขาธิการ ก.พ.

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

โทร. ๐ ๒๕๕๗ ๑๗๑๕, ๐ ๒๕๕๗ ๑๗๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๕๗ ๑๗๒๗, ๐ ๒๕๕๗ ๑๗๓๘

คำสั่ง

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๔๔๒๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ในเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้เสนอ โดยคาดว่าจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เป็นกรณีที่เหมาะสมจะแก้ไขปัญหา ๒ ประการ คือ ๑. การดำรงตำแหน่งของกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และ ๒. การเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ในส่วนที่เกี่ยวกับคู่สมรสหรือผู้ติดตามของผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจที่ร่วมเดินทางด้วย ซึ่งสำนักงานฯ ขอเรียนเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. การดำรงตำแหน่งของกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

๑.๑ การดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งนั้น เห็นว่า เนื่องจากมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติห้ามการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าสามแห่งไว้แล้ว โดยให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย ประกอบกับมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้บัญญัติข้อยกเว้นเฉพาะกาลให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการเกินกว่าสามแห่ง ถ้ามิได้ลาออกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับแต่งตั้งครั้งหลังสุดในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หรือถ้ามิได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติ

ราชการแทน ให้กระทรวงการคลังรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวต่อไป ดังนั้น บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบัน จึงเป็นไปตามมาตรการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม หากคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดมาตรการเพิ่มเติม เพื่อควบคุมการให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจอื่น ซึ่งมีได้อยู่ในความหมายของนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ และกิจการที่รัฐถือหุ้นไม่ถึงกึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดของกิจการนั้นด้วย คณะรัฐมนตรีก็อาจกำหนดให้ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้

๑.๒ การห้ามแต่งตั้งข้าราชการระดับสูง หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รองหรือผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร ซึ่งอยู่ในควบคุมหรือกำกับดูแล (Regulator) ของหน่วยงานดังกล่าวนั้น เห็นว่า เนื่องจากกฎหมายมีได้บัญญัติห้ามเรื่องนี้ไว้เป็นการทั่วไป ประกอบกับรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจจึงต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและมติของคณะรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและมติของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจก็ถือได้ว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจด้วย แต่หากคณะรัฐมนตรีจะพิจารณากำหนดข้อห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งกรรมการเป็นหลักทั่วไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็สมควรมีการพิจารณาผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนประเด็นเรื่องผลประโยชน์ของรัฐเสียก่อน

๑.๓ การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามหมวด ๑๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้น เห็นว่า องค์กรดังกล่าวดำเนินการโดยอิสระตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ การพิจารณากำหนดมาตรการใดๆ ของคณะรัฐมนตรีจึงต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายตามรัฐธรรมนูญประกอบด้วย ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการในองค์กรดังกล่าวก็ได้กำหนดข้อห้ามการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้แล้ว แต่กรณีของสำนักงานอัยการสูงสุดนั้น มาตรา ๒๕๕ วรรคหกของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่า พนักงานอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ และสำหรับกรณีสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่ได้กำหนดข้อห้ามดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ไม่ประสงค์ที่จะให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์กรตามหมวด ๑๑ ของรัฐธรรมนูญฯ ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน ดังนั้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรประการใดก็สามารถเสนอมาตรการที่เหมาะสมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๑.๔ การจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการนั้น เห็นว่า มาตรา ๑๒/๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำบัญชีรายชื่อดังกล่าว ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงสามารถนำข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควร

๑.๕ ข้อเสนอเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น เห็นว่า สมควรให้กระทรวงการคลังซึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าวดำเนินการศึกษาผลกระทบและความจำเป็น รวมทั้งประเด็นที่ได้กล่าวมาข้างต้นและที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. การเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ในส่วนที่เกี่ยวกับคู่สมรสหรือผู้ติดตามของผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ

เห็นว่า การเบิกจ่ายเงินในเรื่องดังกล่าวเป็นการบริหารจัดการภายในของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งตามที่กำหนดในระเบียบหรือข้อบังคับของรัฐวิสาหกิจ แต่อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีอาจพิจารณากำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ โดยอาจให้นำหลักเกณฑ์ในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางสำหรับคู่สมรสและผู้ติดตามในการเดินทางไปราชการ ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ มาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

ฝ่ายกฎหมายคมนาคม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๙๕๑-๘ ต่อ ๓๔๐๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๕/๐๖๓๓

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๔๔๒๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของมาตรการห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง และการกำหนดให้แต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้มากขึ้นจากในปัจจุบัน
๒. สำหรับข้อเสนอมาตรการที่ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รองหรือผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบายและด้านปฏิบัติ (Regulator) และเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดีเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น รวมทั้งข้อเสนออื่น ๆ เห็นควรให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาความเหมาะสมในรายละเอียดต่อไป ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่ากฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจบางแห่งมีการกำหนดองค์ประกอบของกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยตำแหน่งมาจากหน่วยงานของรัฐด้านนโยบายและด้านปฏิบัติ เช่น การรถไฟฯขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นต้น จึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาความเหมาะสมและเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อประกอบการพิจารณาอย่างรอบคอบต่อไป
๓. เห็นควรให้กระทรวงการคลังเร่งพิจารณาโครงสร้าง รูปแบบ กลไกการกำกับดูแลการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นบริษัทมหาชนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจภายใต้การแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/จึงเรียนมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐

E-mail Danucha@nesdb.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๒/๒๕๕๔

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะหรือความเห็นในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่ง
กรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๕๓๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะหรือความเห็นในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรง
ตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง นั้น

สปน. พิจารณาแล้วโดยมีข้อเสนอแนะหรือความเห็นในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือ
บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรภัทร สันติเมทนีดล)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๑๔๐๗ ต่อ ๑๖๘, ๓๔๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๕๑๒

ข้อเสนอแนะหรือความเห็นในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการใน
รัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) ได้มีข้อเสนอแนะหรือความเห็นในเรื่อง
ดังกล่าว ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. เห็นด้วยในหลักการที่จะต้องแยกอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกฎ (Regulator) และผู้ปฏิบัติ (Operator) ออกจากกันให้ชัดเจน แต่มีข้อสังเกตในมาตรการระยะยาวที่เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนที่เพิ่มเติมลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๓.๑ ที่ว่า “บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ.....ต้องไม่เป็นผู้บริหารหรือข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแลทั้งในด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติ หรือกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น.....” เห็นว่า ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว เป็นข้อความที่มีความหมายกว้างมาก โดยหลักแล้วอำนาจกำกับดูแลนั้นเป็นการควบคุมเฉพาะในเรื่องการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น ไม่หมายความรวมถึงความเหมาะสมหรือดุลพินิจด้วย

นอกจากนี้การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒/๑ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามข้อ ๓.๓ ที่ว่า “ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ.....ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่น.....” เป็น “.....ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการอื่น” นั้น เห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัดส่วนจำนวนกรรมการดังกล่าว เป็นการก้าวล่วงเข้าไปในการบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจมากเกินไป จะทำให้การบริหารจัดการไม่มีความคล่องตัวผิดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรในรูปรัฐวิสาหกิจ

๒. แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรการระยะสั้น ข้อที่ ๑ ดังนี้

๒.๑ เห็นควรเพิ่มเติม คำว่า “หรือที่ปรึกษา” ต่อท้ายคำว่า “กรรมการ” เพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในภายหลัง

๒.๒ ให้ลดการแต่งตั้งหรือมอบหมายการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจและหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเหลือไม่เกิน ๒ แห่ง เนื่องจากมีความเหมาะสมมากที่สุดและเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

๒.๓ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการอยู่แล้วในวันที่ ครม. มีมติเกินกว่า ๒ หรือ ๓ แห่ง ให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งกรรมการอยู่ต่อไปจนกว่าจะพ้นจากวาระ

ความที่ถูกต้อง

ที่ นร ๐๗๑๕/๑๕๗

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๕

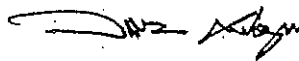
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็น
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอมาตรการป้องกันการทุจริต
เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ในหลักการของข้อเสนอมาตรการป้องกันการทุจริต การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่ง
กรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ โดยเห็นควรให้กระทรวงการคลังนำข้อเสนอ
มาตรการต่าง ๆ ดังกล่าวไปพิจารณาทบทวนแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจรูปแบบต่าง ๆ
ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลของภาครัฐซึ่งนำไปสู่การเพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ และกำหนดเป็นนโยบายเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ
เพื่อให้รัฐวิสาหกิจและกระทรวงเจ้าสังกัดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวลิยรัตน์ ศรีอรุณ)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักจัดท่างบประมาณองค์การบริหารรูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๙๙ ต่อ ๑๓๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๑๔

ด้วยที่

ที่ ตช ๐๐๑๑.๑๔/๒๕๕๕

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ ๑ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๕๕๒๕
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่อ้างถึง ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
มีความเห็นเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ เรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ
หลายแห่ง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานกฎหมายและคดี

กองกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๖๘๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๗๙๗๑

ที่ อส ๐๐๒๖/๗๓๑

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าทับเผย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๔๔๒๕
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นสำนักงานอัยการสูงสุด เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมายังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อให้เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมาตรการมุ่งเน้นที่จะป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ โดยการไม่แต่งตั้งข้าราชการหรือบุคคลระดับสูงดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้น อาจมองได้ว่าเป็นความพยายามในการแก้ปัญหาในด้านหนึ่ง แต่อาจก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญยิ่งกว่าในอีกด้านหนึ่ง กล่าวคือ รัฐบาลจะไม่สามารถส่งผ่านนโยบายแห่งรัฐไปยังรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจมีบทบาทยุติรองรับไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์)

อัยการสูงสุด

สำนักงานที่ปรึกษาากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๕๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๘๓

e-mail : csel@ago.th

ความเห็นสำนักงานอัยการสูงสุด

เรื่อง

การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคล ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณามาตรการของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๗๘(๕) กำหนดให้รัฐมีหน้าที่จัดระบบงานราชการและงานของรัฐ อย่างอื่น ซึ่งรวมทั้งงานของรัฐวิสาหกิจ ให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ และในส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ มาตรา ๘๔ กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็น การแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษา ผลประโยชน์ส่วนรวม การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด รวมทั้งการจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพื่อ ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ และต้องมีให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชนที่อาจก่อความเสียหาย แก่รัฐ อันแสดงให้เห็นถึงหน้าที่ของรัฐบาลในการนำแนวนโยบายแห่งรัฐไปปฏิบัติให้ตรงตาม เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งในหลายกรณีรัฐบาลได้กำหนดให้มีการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว โดยการบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจผ่านคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ แต่การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมาตรการมุ่งเน้นที่จะป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจ โดยการไม่แต่งตั้งข้าราชการหรือ บุคคลระดับสูงดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้น อาจมองได้ว่าเป็นความพยายามในการ แก้ปัญหาในด้านหนึ่ง แต่อาจก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญยิ่งกว่าในอีกด้านหนึ่ง กล่าวคือ หาก กระทบการคลัง หรือกระทบเจ้าสังกัดไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลในสังกัดให้เป็นประธานหรือ กรรมการรัฐวิสาหกิจได้ กระทบการคลังหรือกระทบเจ้าสังกัดอาจไม่สามารถส่งผ่านนโยบาย แห่งรัฐไปยังรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ดำเนินการตามนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลอันเป็น หน้าที่สำคัญตามรัฐธรรมนูญให้สำเร็จสัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ในการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น ผู้มีอำนาจแต่งตั้งย่อมมีดุลยพินิจที่จะ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วย

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และตามที่กำหนดในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ นอกจากนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ ประกอบ มาตรา ๓๐ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม อันมีผลให้คณะรัฐมนตรีต้องยึดถือความเสมอภาคของบุคคลภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย ดังนั้น บุคคลใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือไม่ ย่อมมีสิทธิได้รับการเลือกสรรให้ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย คณะรัฐมนตรีและหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจย่อมมีดุลยพินิจเป็นคราว ๆ ที่จะแต่งตั้งข้าราชการหรือบุคคลใดเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งใดก็ได้ตามความเหมาะสม แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีจะกำหนดเป็นนโยบายหรือเป็นมติคณะรัฐมนตรีไว้ล่วงหน้าที่จะไม่แต่งตั้งข้าราชการ พนักงานอัยการหรือบุคคลตำแหน่งใดเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจ ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านั้นมีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจซึ่งได้มีบทบัญญัติรองรับไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ก็อาจมีผู้โต้แย้งได้ว่านโยบายหรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรมตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ

๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ วรรคห้า ได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการอัยการหรือ ก.อ. (ประกอบด้วยบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากวุฒิสภาจำนวน ๒ คน และบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีอีก ๑ คน รวมอยู่ด้วย) เป็นองค์กรเดียวที่มีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้พนักงานอัยการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ ดังนั้น หากพนักงานอัยการผู้ใดมีคุณสมบัติและมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจใด และผู้มีอำนาจแต่งตั้งพิจารณาเห็นสมควร ก.อ.จะเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาว่าพนักงานอัยการผู้นั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเข้าไปรักษาประโยชน์ของรัฐ โดยการไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ วรรคแรก บัญญัติให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ และตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการและกฎหมายอื่น และโดยรัฐธรรมนูญนี้ดังได้กล่าวแล้วว่า พนักงานอัยการจะมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.อ. และในชั้นยกร่างกฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการและกฎหมายระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ได้พิจารณาถึงประเด็นความจำเป็นสมควรของการที่พนักงานอัยการจะเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่ด้วยแล้ว ซึ่งในที่สุดรัฐสภาก็ได้เห็นชอบกับ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๖๗(๕) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญว่า ข้าราชการอัยการต้อง “ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ

ในทำนองเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.อ. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ.กำหนด” ซึ่งข้อความที่เพิ่มเติมจากรัฐธรรมนูญที่ว่า “ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อ.กำหนด” นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า รัฐสภาได้สร้างกลไกโดยกำหนดขอบเขตควบคุมการใช้ดุลยพินิจของ ก.อ.ไว้แล้ว เพื่อให้เกิดความชัดเจนและโปร่งใสในการใช้ดุลยพินิจของ ก.อ. แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานอัยการสูงสุดจะได้นำเสนอข้อห่วงใยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวให้ ก.อ.ทราบ เพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติ ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๖๗ (๕) ต่อไป

๔. หน้าที่ของพนักงานอัยการในการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น มิได้ขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานอัยการแต่ประการใด อีกทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนด้วย เนื่องจากรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานของรัฐ โดยการประกอบกิจการจะคำนึงถึงประโยชน์หรือผลกำไรเพียงประการเดียวมิได้ โดยรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จะต้องประกอบการโดยใช้หลักนิติธรรมตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓ และจะต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญด้วย พนักงานอัยการซึ่งเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการทุกคนจะต้องถือและปฏิบัติตามหลักนิติธรรม ประมวลจริยธรรม ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการ และพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๘ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๘๓ ซึ่งหมายรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยซื่อสัตย์สุจริต และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน (ประมวลจริยธรรม ข้าราชการฝ่ายอัยการฯ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗)

๕. เหตุผลที่ว่า ในกรณีคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งรวมถึงพนักงานอัยการ มีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและต้องถูกตรวจสอบ หรือต้องถูกดำเนินคดี ก็อาจทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มที่นักเพราะจะต้องตรวจสอบหรือดำเนินคดีกับพวกเดียวกัน นั้น เห็นว่า

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี หากเป็นกรณีที่กำลังกล่าวหาว่าข้าราชการทุจริตหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ผู้มีหน้าที่หลักในการตรวจสอบและผู้มีอำนาจตัดสินใจในขั้นสุดท้ายว่าจะดำเนินคดีหรือไม่ คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนอัยการสูงสุดมีอำนาจเพียงแต่แจ้งข้อไม่สมบูรณ์กรณีเห็นว่าพยานหลักฐานในสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เพียงพอที่จะฟ้องผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๙๗ ส่วนพนักงานอัยการอื่นไม่มีหน้าที่ตรวจสอบและสั่งดำเนินคดี ส่วนในคดีอาญาอื่น ๆ นั้น แม้พนักงานอัยการจะมีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดีก็ตาม ก็ไม่เกี่ยวข้องกับคดีที่มีการกล่าวหาประธาณหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นงานในอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

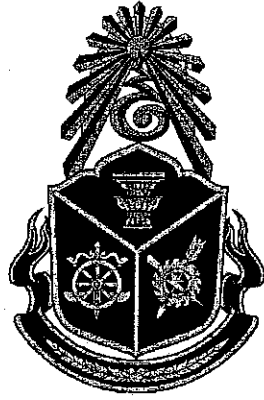
หากพนักงานอัยการที่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ มีกรณีถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กรณีดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ตรวจสอบและสั่งดำเนินคดีในชั้นสุดท้าย กรณีมิใช่เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการแต่ประการใด ส่วนกรณีที่ยอัยการสูงสุดเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ตรวจสอบดำเนินคดีและฟ้องคดีเอง โดยไม่ต้องมีอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการคนใดเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเพื่อดำเนินคดี ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๙๗ โดยสรุป จึงเห็นได้ว่าโดยกลไกที่กำหนดในกฎหมาย พนักงานอัยการไม่มีโอกาสช่วยเหลือพนักงานอัยการด้วยกันที่ถูกดำเนินคดีในข้อหาปฏิบัติราชการโดยมิชอบ หรือโดยทุจริตต่อหน้าที่อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจได้เลย เพราะการสั่งให้มีการดำเนินคดีกับผู้ใด เป็นอำนาจเด็ดขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) ในกรณีเจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานในสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือข้าราชการในสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ก็จะต้องถูกสอบสวนโดยเจ้าพนักงานตำรวจด้วยกัน หรือถูกไต่สวนโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้พิพากษาก็จะต้องพิจารณาคดีที่ข้าราชการในสำนักงานศาลยุติธรรมกระทำผิด จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า เมื่อเจ้าพนักงานในองค์กรเดียวกันกระทำผิดแล้ว เจ้าพนักงานผู้อื่นในองค์กรเดียวกันจะช่วยเหลือกัน และจะไม่เต็มใจตรวจสอบดำเนินคดีเพราะเป็นพวกเดียวกัน

อนึ่ง ในกรณีพนักงานอัยการถูกดำเนินคดีกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกลงโทษไล่ออกหรือให้ออกจากราชการ สำนักงานอัยการสูงสุดก็จะส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนดำเนินคดีพนักงานอัยการผู้นั้น ทั้งนี้ เช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายอื่น

๕. ความรับผิดชอบทางอาญาของกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น มิใช่ว่ากรรมการรัฐวิสาหกิจที่ลงมติเห็นชอบในโครงการใดที่ผิดกฎหมายจะต้องรับผิดชอบทางอาญาทุกคน ซึ่งในประเด็นนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้วางหลักไว้ว่า กรรมการที่อาจอยู่ในข่ายต้องรับผิดชอบทางอาญาต้องเป็นกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการโดยตรงและมีเจตนาพิเศษเท่านั้น ปรากฏในคำพิพากษาคดีการออกสลากเลขท้าย

สามตัวของรางวัลที่หนึ่ง คดีหมายเลขดำที่ อม.๑/๒๕๕๑ และหมายเลขแดงที่ อม.๑๐/๒๕๕๒ และคดีทุจริตต้นกล้ายาง คดีหมายเลขดำที่ อม.๔/๒๕๕๑ และหมายเลขแดงที่ อม.๗/๒๕๕๒ ดังนั้น กรรมการรัฐวิสาหกิจจะมีความรับผิดทางอาญาก็ต่อเมื่อมีเจตนาทุจริตหรือมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งจะต้องพิจารณาพยานหลักฐานเป็นรายบุคคล โดยไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่าจะมีพนักงานอัยการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจด้วยหรือไม่

มาตรการป้องกันการทุจริต

เรื่อง

การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือ
บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)